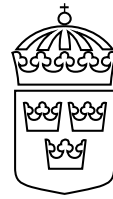

Regeringens proposition

2021/22:255

Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till
Ukraina

Prop.
2021/22:255

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 2 juni 2022

Morgan Johansson

Mikael Damberg
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition lämnar regeringen förslag som innebär att Sverige bistår Ukraina med ekonomiskt stöd och utrustning till följd av Rysslands invasion av landet. Förslag lämnas om bemyndiganden att skänka försvarsmateriel i form av pansarskott, robotar av typen sjömålsrobot 17, automatgevär och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid. Förslag lämnas även om att ytterligare medel ska anvisas för ekonomiskt stöd till Ukraina och för återanskaffning av materiel.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Ändringar i statens budget för 2022.....	5
3.1	Ändringar av statens utgifter	5
3.2	Konsekvenser för statens budget.....	8
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 2 juni 2022.....	10

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97 300 000 kronor (avsnitt 3).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 000 000 kronor (avsnitt 3).
3. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade anslag enligt tabell 1.1.

Riksdagen beslutar att förkorta motionstiden till fem dagar.

Tabell 1.1 Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade anslag 2022

Tusental kronor

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
5	Internationell samverkan	2 735 117	577 700	3 312 817
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	681 848	577 700	1 259 548
6	Försvar och samhällets krisberedskap	79 208 299	422 300	79 630 599
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	44 537 502	97 300	44 634 802
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 476 513	60 000	1 536 513
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	22 059 713	165 000	22 224 713
2:4	Krisberedskap	1 273 788	100 000	1 373 788
	Summa anslags- förändring på ändringsbudget		1 000 000	

2 Ärendet och dess beredning

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Regeringen har vid sex tillfällen lämnat extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2022. Propositionerna har avsett ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag, medel för testning och smittspårning samt andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:86, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142), fler åtgärder på skatteområdet med anledning av coronaviruset (prop. 2021/22:89, bet. 2021/22:FiU16, rskr. 2021/22:137–142), slopad karenstid för stöd vid korttidsarbete, förstärkt evenemangsstöd och andra åtgärder med anledning av coronaviruset samt kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:113, bet. 2021/22:FiU44, rskr. 2021/22:169–173), garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken för lån till Ukraina (prop. 2021/22:152, bet. 2021/22:FiU45, rskr. 2021/22:190) och åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:226–228) samt tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser (prop. 2021/22:221, bet. 2021/22:FiU39, rskr. 2021/22:248–250).

Vidare har riksdagen beslutat om ändringar i statens budget för 2022 som har avsett ekonomiskt stöd och utrustning till Ukraina (bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:174 och 175) och stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel (bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204). Regeringen har även lämnat propositionen Vårändringsbudget för 2022 till riksdagen med förslag till ändringar i budgeten för 2022 (prop. 2021/22:99).

Regeringen har denna dag också beslutat om en proposition med förslag om stöd till jordbruket och fiskerinäringen samt kompensation för höga energipriser (prop. 2021/22:252).

Den 24 februari 2022 inledde Ryssland ett storskaligt väpnat angrepp mot Ukraina. Den ryska invasionen av Ukraina är oprovoceerad, olaglig och oförsvarlig. Angreppet är en kränkning av Ukrainas territoriella integritet och suveränitet och innebär ett stort lidande för den ukrainska befolkningen. Den hotar internationell fred och säkerhet och är ett flagrant brott mot internationell rätt och mot den europeiska säkerhetsordningen. I solidaritet med Ukraina, och som en del i det internationella svaret på Rysslands agerande, ser regeringen ett fortsatt behov av att bistå Ukraina.

Sverige har tidigare lämnat omfattande stöd till Ukraina, både i form av ekonomiska och materiella resurser. Inom försvarsområdet har stödet bl.a. omfattat pansarskott, hjälmar, skyddsvästar, dygnsportioner av hållbara livsmedel samt minröjningsutrustning. Vidare har finansiellt stöd lämnats i form av 500 miljoner kronor till Ukrainas centralbank för stöd till Ukrai-

nas väpnade styrkor, samt ca 50 miljoner kronor till Natos fond för Ukraina, som framför allt ska användas till att köpa utrustning för att möta kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära hot (CBRN-utrustning). Vidare har en garanti om ca 500 miljoner kronor ställts ut till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken för bankens utlåning till Ukraina.

Ukraina har efterfrågat ytterligare stöd inom flera områden. Försvarsmakten har angett att myndigheten har möjlighet att, under en begränsad tid, avvara viss försvarsmateriel. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har angett att den kan bidra med olika typer av civilt stöd, bl.a. materiel, som har efterfrågats inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism och av FN. Vidare har den ukrainska centralbanken inrättat en fond för frivilliga bidrag med syfte att stödja landets väpnade styrkor och Nato har upprättat en fond för bidrag med syfte att stödja Ukrainas väpnade styrkor. Sverige bör i detta extraordinära läge bistå Ukraina med ytterligare ekonomiska och materiella resurser.

Eftersom situationen i Ukraina är fortsatt mycket allvarlig är det av avgörande betydelse att materiel och annat stöd kan lämnas så snart som möjligt. Regeringen anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2022.

Regeringen anser vidare mot bakgrund av vad som ovan anförts att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till fem dagar.

3 Ändringar i statens budget för 2022

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2022 med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Ändringarna är en följd av de åtgärder som regeringen avser att vidta för att stödja Ukraina.

3.1 Ändringar av statens utgifter

Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 681 848 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* ökas med 577 700 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för extraordinärt stöd till Ukraina.

Efter förslag av finansutskottet ökades anslaget med 500 000 000 kronor för stöd till Ukrainas väpnade styrkor i form av ett ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond (bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:174).

Det finns behov av ytterligare stöd i form av ett ekonomiskt bidrag till den ukrainska centralbankens fond till stöd för landets väpnade styrkor. Stödet innebär att Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen stärks vid en kritisk tidpunkt. Anslaget bör därför ökas med 577 700 000 kronor.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

1:1 Förbandsverksamhet och beredskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 44 537 502 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* ökas med 97 300 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97 300 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att finansiera insatser, åtgärder med avsikt att bibehålla materielens eller anläggningarnas tekniska förmåga eller prestanda samt säkerhetsfrämjande samarbeten med andra länder.

Efter förslag av finansutskottet ökades anslaget med 20 000 000 kronor för stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel (bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204). Därutöver ökades anslaget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser med 310 000 000 kronor för ökat behov av infrastruktur och vidmakthållande av materiel (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:227).

Ukraina har efterfrågat stöd i form av bl.a. försvarsmateriel. Ukraina bedöms vara i behov av bl.a. robotar av typen sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär. Försvarsmakten har tillgång till sådan materiel. Denna behövs även för statens verksamhet, men bedöms under en begränsad tid kunna avvaras som stöd till Ukraina. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till Ukraina.

Enligt 8 kap. 6 § budgetlagen (2011:203) får regeringen besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. För att regeringen ska kunna skänka den ovan nämnda materielen till Ukraina krävs därför riksdagens godkännande.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2022 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av sjömålsrobot 17 och ammunition till automatgevär, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 97 300 000 kronor.

Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att återanskaffningen av sjömålsrobot 17 och

ammunition till automatgevär kan ske skyndsamt. Anslaget bör därför Prop. 2021/22:255 ökas med 97 300 000 kronor.

Distributionen av materielen kommer att samordnas med andra länder. I sammanhanget bör framhållas att utförelse av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel kräver tillstånd enligt samma lag samt att för materiel som innehåller komponenter med slutanvändarintyg från annan stat krävs tillstånd från annan stat om undantag från dessa villkor.

1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 476 513 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* ökas med 60 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för särutgifter för Försvarsmaktens bidrag till insatser internationellt.

Ukraina har behov av stöd i form av ett ekonomiskt bidrag till den fond som Nato har upprättat med syfte att stödja Ukrainas väpnade styrkor. Stödet innebär att Ukrainas möjligheter att bekämpa den ryska invasionen och det väpnade angreppet stärks vid en kritisk tidpunkt. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor.

1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 22 059 713 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* ökas med 165 000 000 kronor.

Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för finansiering av förstagångsanskaffning av beredskapsvaror samt anskaffning med syfte att öka minsta bestånd av beredskapsvaror i lager.

Efter förslag av finansutskottet ökades anslaget först med 413 500 000 kronor och därefter med ytterligare 185 000 000 kronor för stöd till Ukraina med efterfrågad försvarsmateriel (bet. 2021/22:FiU40, rskr. 2021/22:175 och bet. 2021/22:FiU46, rskr. 2021/22:204). Därutöver ökades anslaget efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Åtgärder för att stärka rikets militära försvar och kompensation till hushållen för höga elpriser med 1 659 000 000 kronor för utökad materielanskaffning (prop. 2021/22:199, bet. 2021/22:FiU47, rskr. 2021/22:227).

Ukraina har efterfrågat stöd i form av bl.a. försvarsmateriel. Ukraina bedöms vara i behov av bl.a. av automatgevär och pansarskott. Försvarsmakten har tillgång till sådan materiel. Denna behövs även för statens verksamhet, men bedöms under en begränsad tid kunna avvaras som stöd till Ukraina. Sverige har ett utrikes- och säkerhetspolitiskt intresse av att tillhandahålla den efterfrågade materielen till Ukraina.

Enligt 8 kap. 6 § budgetlagen får regeringen besluta om överlåtelse av lös egendom om egendomen inte längre behövs för statens verksamhet eller blivit obrukbar eller om den inte anskaffats med statens medel. För att regeringen ska kunna skänka den ovan nämnda materielen till Ukraina krävs därför riksdagens godkännande.

Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2022 besluta att till Ukraina skänka försvarsmateriel i form av automatgevär och pansarskott, som kan avvaras av Försvarsmakten under en begränsad tid, till ett värde om högst 165 000 000 kronor.

Med hänsyn till Försvarsmaktens behov och det säkerhetspolitiska läget är det av stor betydelse att ersättningsanskaffning av materielen kan ske skyndsamt. Anslaget bör därför ökas med 165 000 000 kronor.

Distributionen av materielen kommer att samordnas med andra länder. Som anförts ovan kräver utförsel av försvarsmateriel som utgör krigsmateriel enligt lagen om krigsmateriel tillstånd enligt samma lag.

2:4 Krisberedskap

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 273 788 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:4 *Krisberedskap* ökas med 100 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att finansiera åtgärder som stärker samhällets samlade beredskap och förmåga att hantera allvarliga kriser och deras konsekvenser. Anslaget används också i viss utsträckning för att finansiera åtgärder för att kunna ge stöd till och ta emot stöd från andra länder vid en allvarlig kris eller inför en möjlig allvarlig kris.

I propositionen Vårändringsbudget för 2022 har regeringen föreslagit att anslaget ska ökas med 236 000 000 kronor för åtgärder för att stärka det civila försvaret (prop. 2021/22:99).

Sverige har via MSB lämnat ett omfattande civilt stöd till Ukraina inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism och FN. Det finns behov av att fortsätta stödja Ukraina inom det civila området. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

3.2 Konsekvenser för statens budget

De förslag som lämnas i denna proposition innebär att anvisade medel ökar med 1,0 miljarder kronor 2022. Ökningen hänförs i huvudsak till stöd till Ukrainas centralbank (0,6 miljarder kronor). De ökade utgifterna för-

sämrrar statens finansiella sparande med 1,0 miljarder kronor och ökar statens lånebehov med motsvarande belopp. Prop. 2021/22:255

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 2 juni 2022

Närvarande: statsrådet Johansson, ordförande, och statsråden Hultqvist, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Linde, Ekström, Dahlgren, Hallberg, Nordmark, Thorwaldsson, Gustafsdotter, Elger, Farmanbar, Danielsson, Karkiainen

Föredragande: statsråden Johansson, Hultqvist, Damberg, Linde

Regeringen beslutar proposition Extra ändringsbudget för 2022 – Stöd till Ukraina